

Mythologia, Venise, 1567 - V, 13 : De Baccho

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[53-54\] : De Baccho](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre V

[Mythologia, Francfort, 1581 - V, 13 : De Baccho](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre V

[Mythologie, Paris, 1627 - V, 14 : De Bacchus](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre V

[Mythologie, Lyon, 1612 - V, 13 : De Bacchus](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - V, 13 : De Baccho, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 08/08/2025 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/864>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4 Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 145v°-156r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Bacchus](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Liber Quintus: 151

tur, cum tamen apud Thebanos primū vītis nata esse dicatur, ut afferit Paulus in Baoticis, & inde ad Indos deportata. Neque mirum est sanē cælum fuisse Icarium propter vinum, cum immoderatus illius vīsus nō parum obicit mortibus, secretaq; animi aperiat, & in insaniam propè impellat, ut ait Hom. libro 5. Odysseæ, in his verbis;

τίνει πόση μάζα
θάνατος, οὐδὲν απόλυτον, μέλλει δέ τις
Καΐδενος γένεσις, καὶ τὸν ἀγένετον, αἰώνος,
καὶ τὸν θάνατον πρότιμον, τούτῳ τὸν θάνατον.

Pocula prudentes etiam secunda choreis
Indulgere iubent, cantareque voce sonora.
Pocula, quæ veliter trahi possunt, multa profari.

10

Nam vbi vites corporis, mentemq; vini imperium subegerint, multa effutire coguntur homines, ut scripsit in his etiam Theognis,

Ζητεῖτε πόση ταῦτα καὶ ταῦτα τίνει, οὐδὲν
αἰώνιον τίποτε, καὶ ταῦτα τίταν.

Prudentis stultiq; viri immoderatus hausta
Vina leuem mentein reddere sepe solent.

Sed neq; hæc sola incommoda vini vīsus immodicus affert, verum etiā corpus
mirifice labefactat, ut nos scripsimus in nostro libro Aucupi, quæ Græcis ver
sibus imparibus incēpū, vbi absolutus fuerit mittere decreuimus ad doctissimū
& sapientissimū. RE N A L D V M Ferrerium Præsidētem Parlamenti Pa
risiensis, quem Senatorem Regium non solum propter insignem autorita
tem diligenter mittit & obseruo, sed multo magis ob singularem eius humani
tatem & sapientiam. Nam cū Orator proximis annis fuisset in sacra Tridenti
na Synodo, & nuper apud Illustissimum Senatum Venetum, omnes in his
locis eius eruditissimæ ac sapienter dicta tanquam oraculi Delphici sunt
admirati. Ita vero se habent carmina quædam;

τοιούτους οὐδὲν, οὐδὲν τίποτε, οὐδὲν τίταν
οὐδὲν τίποτε, οὐδὲν τίταν.

Importuna trahunt in tristia cartara vītis
Recta mortales, ira, merumq; Venus.

20

Scriptum reliquit Paulus in Laconicis in monte supra Migonum, quem locū
vocabant Larysum, vnam maturā prius inuentā fuisse; quo in monte inē
te vere dies festos agitabant in honorem Bacchi. Non minor tamen gratia
illi abino habenda est, quæ Nauplii incolæ lapideum exercent, quia puta
tionem vitium adinuenit, quam Baccho, qui vites tantum offendit mortali
bus; nam nū vītis cultura & putatio inuenta fuisset, breui totum id munus
erat interitum, aut inutile futurum. Cum igitur abinus vītis pampinos
Nauplii abrolissent, larmendorum putationem vītēm esse vītibus ostendit
quippe cum illa sit arbor omnium ceterarum hamistris, pluraque gignat
ligna superuacanea, tanquam excrementa. Docuit Bacchus etiam morta
les mercatura & nauigationem, ut tellari videatur Dionysius in Situ orbis, q
è Phœnicia, & è regione mari rubro propinquæ, & nauigationem & astrorum
cognitionem prolixissime ait, cum Phœnicie imperaret Bacchus, ut est in his;

30

τὰς εἴδει πάντας φύει, οὐ λαπάσιαν οὐδὲν τίταν
οὐδὲν τίποτε, οὐδὲν τίταν.

35

Liber & alma Ceres.

Et Orpheus in hymnis;

Natura p'is q'as d'hi, a'c'vra p'c'p'v'le,

U'ra d'v'ra v'c'p'p' p'c'p'v'le.

Primus it in lucem, ac Dionysus dicitur idem,

Immeum circa cœlum quod voluitur altè.

Verum id apertius carmen eiusdem poeta significauit, eundem esse scilicet Solem & Dionysium;

q'as, i'c' d'v'ra c'v'k'v'le v'c'p'v'le.

Sol clarus, Dionysum quem cognomine dicunt.

10

Ad solis igitur motus imitationem illum per tripudia coluerunt, significantes assidue vapores ē terra extrahi, sursumque attolli, ex quibus deorsum polles per imbris delatos omnia genera plantarum & animalium aluntur. Hec eadem causa fuit cur Phallus in sacrificiis Dionysii tāquam patris generationis cum pompa portaretur. Hunc ē Ioue & Semele combusta natum arbitrii sunt, quia alia ignea esse putarunt, & ex ignis natura a Deo fabrefacta. Alij Proserpinam matrem tribuerunt, quod sub terra latere putetur. Huic extera, quæ Baccho tributa fuisse diximus, iniunxerunt, propter vim modo caloris nimii, modo frigoris, modo ob temperiem, cum per illum cuncta gignantur. Hunc sepultum integrum reuiuiscere fabulantur ob anniversarias caloris vicissitudines; quippe cum debilissimus aliquando exultens paulatim vites resumar, dum integer & validus erat. At de Dionysio tot dicta sunt, nunc de Cerere dicamus.

De Cerete,

Cap. XIII.

Cererem Saturni & Opis filiam, sororemque Plutonis, & Iouis & Junonis fuisse memorix prodidit ita Heliodus in Theogonia;

p'c'p'v'le d'v'ra c'v'k'v'le v'c'p'v'le v'c'p'v'le.

i'c' d'v'ra, q'as d'v'ra x'p'v'le v'c'p'v'le,

i'c' d'v'ra, d'v'ra c'v'k'v'le v'c'p'v'le.

Hinc Rhea progenuit Saturno pignora clara,

Junonem, & Vellan Cererem, quiq; imperat umbris

Plutonem tortem, sub terris cui domus alta est.

30

Hec Dea cum pulcherrima esset, Iupiter, qui nullum stuprum, nullamque turpitudinem vel domesticam deuotavit, captus fuit sororis desiderio, eamq; compresisit, ex quo nata est Proserpina, ut tellatur in his idem;

a'c' d'v'ra, v'c'p'v'le v'c'p'v'le v'c'p'v'le,

q'as d'v'ra v'c'p'v'le v'c'p'v'le v'c'p'v'le,

v'c'p'v'le v'c'p'v'le v'c'p'v'le.

Digitis ille thorum Cereris concendit, & inde

Edita formosa est Proserpina: quam sibi Pluto

Surripuit de matre.

40

Cum Neptunus etiam alter ē tratribus eandem Cererem compressisset, hiam suscepit, quam nefas erat apud Gracos nominare: quam tamē & ipsam & Cererem Heras nominantes quidam appellarunt, ut scriptum reliquit Pauf. in Arcadicis. Fuerunt tamen, qui non Heram, sed equum ē Cerere natum esse ex eo partu dixerint: quare fabulati sunt, quod Ceres ob equum à

le

Mythologiae

arbor ipsa maximè exterarum arborum membra, ramos scilicet, mollia & ventis facile agitanda præbeat; vel quod vitis per vinum membra hominum iæflectat, ac regat. Louis item filius dicebatur, quia innatus est vino calor quidam, & ab ipsa natura insitus; neq; potest nisi in locis calidis, aut so moderato calore saltem, vitis nasci. Fingitur ideo Semeles combustæ natus è cineribus, quia cineris natura cum inciūsum calorem intra se, ac nescio quid pingue habeat, plurimum proicit vitibus. Alii Louis & Proserpinæ filium Bacchum esse dixerunt, quod vitis, sicuti reliqua omnia ferè, maximè principia terram, tanquam materiam, calorem, tanquam artificem, esse arbitrentur. Louis femori assutus fuisse dicitur, quia caloris maxime cupida sit vitis; neque sine illo viuere potest, aut esse fructifera: quare per aciores hyemes vites complures moriuntur. Illum educasse Nymphæ dicuntur è matris cineribus excipientes, quoniam omnium arborum vitis est humidissima, cuius fructus si aquam modicè fortisstatur, multo fit salubrior & crescit eodem tempore. Dicitur delatus in Aegyptum ob loci calorem, terraque feracitatem, cuius loci similitudinem vitis requirit. Idem Deus pro bibentium ingenio alios facit audacieores, alios loquaces ac timidos tanquam feminas: quare & mas & feminæ creditus est. Idem & nudus & semper iuuenis habitus fuit, quis patescat secreta. Comitabantur hunc Deum Cobali malefici & dolosi demones, inter quos Acratus principem locū obtinebat; quoniam multa sunt, que ebrietatem ac immoderatum bibendi usum consequuntur; loquacitas scilicet, & temeritas, & rerum domesticarum profuso, impudentia, inimicitia, multaq; huiusmodi incommoda cum clamore & strepitu, que malos demones, & Cobalos, & dolosos antiqui vocitarunt. Enimvero ex ipsa ebriosorum natura lynxes, & tigres, & pardii, & pantheræ sectari, & eius currum trahere dicebantur: nam harum ferarum ingenium & immanitatem vinum immodice bibentibus imprimit, furiososque efficit. Fingebarur hic Deus hinnolorum & caprarum pellibus induitus, quorum animalium alterū effeminatam ebriosorum naturam significat, alterum infensem est vitibus.

Idcirco etiam à mulieribus sacerdotibus plerunque celebatur, quod ebriosorum natura magis feminis, quam hominibus est similis. Ille thyrus & coronis ex hedera in sacrificiis vebantur, & smilacis, & abietis, & quercus, quae illæ arbores vites imitantur, ac non infelix natura sint vitibus. Quod coluntas fux militix terminos in Oriente Bacchus posuerit, id vero videtur ad histriam pertinere. Sed tamen & ad vitis peregrinationem spectat, quæ prius in Aegypto nata sit, & postea in Oriëtis regiones delata. Cur versus sit aliquando in leonem, manifestum esse iudico. Cur laniarius fuit à Tiranibus, ac sepultus, deinde integer reuixit? hoc nihil aliud quam plantationem significat: nam è singulis propaginibus exsis, vel ramis vitium sub terra semisepultis integræ vites & fertiles oriuntur. Dormiuit triennium apud Proserpinam Bacchus, quoniam ante id tempus cum non sint feraces, dicuntur dormire; apud Proserpinam, cum maxime in radices crescant. Capite fingebarur taurino & cornutus, quia obest immoderate bibentibus. Hunc cum tripudiis colere soliti sunt antiqui ad titubantium & ebriosorum imitationem. Alii Dionysium solem esse arbiterati sunt, ut Cererem lunam, sicuti testatur Virgil libro primo Georgicorum in his;

vos ò clarissima mundi
Lumina, labentem caelo quæ ducitis annum

Letib

Mythologiz

non à Dionysio, neque Ianiatum, ut diximus; quippe cum Homerus etiam
in libro 5. Iliadis ita de illo scribat;

Οὐδὲ μόνοί οἱ πρώτοι μὲν πρεσβύτεροι
Διοί εἰσι, τοιαὶ δὲ θυσίαι συμπληγαὶ ἔργα.
Οὐτε τοις πρεσβύτεροις ακοντάτοις τελέσει,
Συνέπει τὸ διάθετο Νομογένειον, εἴτε θυσίᾳ
Θεοῖς δέχεται χαρακτήρας τοῦτον αὐτοφρονίαν λαττινήν γραμμήν,
Θεοῖς μάντειον παντού. Διατάσσει δὲ φερεδία
Διοῖς ἀλλούσια κύρια, διοῖς δὲ παντούσιαν κέλευσον
Απόλλετο, πρεσβύτεροι γάρ εἰσι τρίαν πάλλιοι θυσίατε.
Τέλος τοις διάστασις θυσίας θεοῖς θυσίατο.

三〇

Nec diuturnus & ipse Dryantis semine natus
Inde Lycurgus erat, superos ut temnere coepit.
Qui quondam, ut Bacchi altices futor egit, inique
Collibus exagitat Nysieis vndeque. at ille
Fuderant omnes fugientes sacra, Lycurgus
Ut voluit; Bacchus petiit mare, tum Thetis ipsum
Accipit in gremium trepidantem, & multa timentem.
Illum odere Dei felicia tempora vitæ
Dargentem; excum fecit quem Jupiter ipse.

20

Fuit autem Thracie Rex Lycurgus, ut ait Horatius in a lib. Carminum;
Fas & beatæ coniugia additum
Stellis honorem, tectaque Penthei
Dilecta non leui ruina,
Thracis & exitium Lycurgi.

Nam fertur Bacchus, ut hic attigit Horatius, coronam, quam sua uxor geritabat Ariadna, post Ariadnae morem ad sempiternam eius memoriam inter Nellas collocasse, quare ita scripsit Aratus in astronomicis;

三〇

Αὐτοῦ μάλιστα πίστην, τὴν οἵστις ἴθει
Στόλιον θύμην Αἰγαίου διατυπώνει Α' γένεται

**Atque corona nitet, clarum inter lydera signum,
Defundit quam Bacchus ibi dedit elle Ariadne.**

Diagondas Thebanus demum in nullas neque domesticas calamitates, neq; publicas incurrit, qui, ut testatur Cicero in secundo de Legibus, omnia nocturna sacrificia, propter eorum turpitudines ppetius lege sustulit. Fuerunt autem res & miracula quæ contingebant in sacrificiis illorum Deorum, quæ homines ad illorum cultum, religionemque impellebant. Nam scriptu reliquit Paul. in Achaicis Liberi patris simulacrum, quod in diuisione prædictæ Troianæ Eurypylo obtigit, quod in arca quadam includebatur, subito visum mentis inopes facere solitum omnes, qui illud vidissent. Neq; illud sane parvum fuit admirationis, quod accidebat in Eliide, ut ait Paul. in posterioribus Eliacis; quod tres lagernas vacas per diem eius festum tressacerdotess deponerent in templo presentibus ciuibus & peregrinis, liqui adesse cuperet: mox toribus clausis & vel a sacerdotibus, vel ab aliis voluntibus obligatis suo cuiusq; annulo postero die cognitis signis ac rebus toribus lagernas plenas vino susuissimo inueniebant. Dicitur Staphylus Bacchi mille hilius, & Hymenæus, & Thyoneus, atq; Bacchus ex Ariadna Cetanaum, Tauropo-

40

卷之二

periòribus carminibus Virgilii continentur. Cedebarunt hirci plerunque in Bacchi sacrificiis, ut ait Euripides in Bacchis hoc modo ἀνθεύεται τριποίσιν... perquirens sanguinem exi hirci. quamuis scribit Herodotus in Euterpe in quadam solennitate, quæ Dorpia dicebatur, Aegyptios singulos ante portas priuatarum domorum sues iugulare solitos in honorem Bacchi, ita vero scribit; τὸ δὲ Δασκός τὸν ἐργὸν τὸν ἔργον, χρηματὰ τῷ Δορπίον σφέσιν τελεῖ, οὐδὲ ἐμπόριον τὸν χρήματα αὐτῷ τὸν ἀνθεύεται τὸν εὐθυτισμόν. Τὸν δὲ Δάσκον ἀνθεύεται τὸ Δασκός τὸν αἰρέσθαι, οὐδὲν χρήματα, κατὰ ταῦτα τρυπαίσια πορεύεται, ταῦτα διαδοχὴν οὐδὲν τὸν αἰρέσθαι, οὐδὲν τὸν αἴσθαι, οὐδὲν τὸν αἴσθαι τὸν αἴσθαι εὔθυτον. Dionysio die solennitatis Dorpiz suem ante fores singuli iugulantes reddunt subulco illi, qui attulerat ipsum suem. atq; aliam solemnitatem sine suis in honorem Dionysii agunt Aegyptii eodem propè ritu, quo Graeci: at pro phallis res alias illi excogitarunt, imagines scilicet cubiti magnitudinis, quas circumserunt mulieres per agros cum virile membrum reliquo corpore non multò minus nuteat. Precedit autem tibia, atque illa Dionysium cantantes sequuntur. Cum vero multa impura facinora Orgiorum, sacrorumq; Bacchanaliorum simulatione committerentur, Pentheus Aganès & Echionis filius Rex Thebanorum eo tempore conatus est pro viribus tantum turpitudinis evriteret, sed cum periculosem sit regibus inneteratam lasciviam & uitam aliquam intemperantiam uno die velle obliterate; cum nihil repentinum & quo animo natura patiatur, paulatimque delenda fuit, quæ minime conueniunt, proditum est in fabulis Bacchus in pardales fuisse à Baccho mutatas, & Pentheum in taurum qui fuit ab illis vnguibus disceptus, ut lusimus, in nostro libro 4. Venationum;

Denique Thebarum populos peruenit, & omnes
Occurrunt matres Cadmeides. impius unus
Inuentus Pentheus: captus formidine patris
Imperat hic sociis hunc arctis necesse vinclis.
Inuasere Deum multi, multique sequentes
Percutient saxis matres, rapiuntque coronas
Compositas hederæ ramis, & cuncta profanant.
Tum pater immanem te fecit Penthea taurum.
Pardalis in speciem matres mutauit, & illas
Vnguibus horrendis, & dentibus armat acutis.
Discepere seræ taurum, regemq; profanum,
Esse Dei quoniam sic illis vita voluntas.

Alii dixerunt illum vexasse contumeliis Liberum patrem, & alia fecisse insolenter; atque ut foeminarum occulta sacra intueretur arborem, quæ erant translitoræ ascendisse, quod cum illæ cognouissent, eum discerpserunt. deinde ex oraculo arbori inuentæ diuini honores habiti sunt, & duo signa Liberi patris suspensa; unum Lysum, alterum Baccheum vocarunt. mox ibi templum foie cum iis signis extructum. At vero Euripides in Bacchis non in pardales mutatas Bacchus facit, sed Cadmi filias, sororesque Semeles, quæ Dionysium eduauerant, Pentheum discerpisse scribit, qui etiam commemorat quas corporis partes singulæ abstulerint. fuerunt qui dixerint Lycurgum cum sacra Liberi patris spreuisset, cæcum factum fuisse à Ioue, ac

Q. q 2 non

Mythologiarum

et quaeque estus eis piumatoe nataliariis tibi sunt aucta rur, in usq; cunctis cunctis, dabo
te tuos i' q'rum. eis' etiam' aucta' cunctis' n' p'li' c'nt'is'. tuus' d' i' cunctis' t'p'ntis'
t'p'nt' d'c'nt'is'. e' j'p' d'c'nt'is' t'p'nt' t'p'nt'is'. e' d' t'p'nt' t'p'nt' d'c'nt'is' t'p'nt'is'.
d'c'nt'is' t'p'nt'is'. Fiebant autem hoc pacto Ascolia; utres inflati ventoque
plenos humi deponentes altero pede insiliebant, atque super iis ferebantur.
Tum sepius labentes in terram decidebant, faciebant autem id in honorem
Dionysii, quoniam utris pellis est hirci, qui pampinos vitium comedens illis
obeit plurimum. Est enim hircus animal maxime ritibus infeluum, ut
tellantur illa carmina;

20

etiam' q'nt' i' n' j'nt'is', t'p'nt' d'c'nt'is' t'p'nt'is',
t'p'nt' i' n' j'nt'is' t'p'nt' d'c'nt'is' t'p'nt'is'.
Rodas me licet ad flitpem, de palmita fundam
Dulcis matando vina sed hirce tibi.

Agebantur haec ipsa sacrificia apud Latinos etiam, que Ascolia vocabantur,
plurimumque conferre credebantur ad vinearum fertilitatem, quorum
ritum ita praelate expressit Virgilius lib. 2. Georgicorum;

Frigora nec tam cana concreta pruina,
Aut grauis incumbens scopulis arentibus restas:
Quantum illi nocuere greges, durique venenum
Dentis, & admorto signata in flitpe cicatrix,
Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris
Ceditur, & veteres ineunt prolecia ludi:
Præmiaque ingentes pagos & compita circum
Theseidē posuere, atque inter pocula lxi
Mollibus in pratis vñctos saliere per vites.
Nec non Ausionii Troia gens missa coloni
Veribus incomptis ludunt, risuque soluto,
Oraque corticibus lumunt horrenda cauatis.
Et te Bacche vocant per carmina lxxi, tibiique
Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu.
Hinc omnis largo pubescit vinia foetu.
Complentur vallesque cauæ, saltusque profundi,
Et quoconque Deus circum caput egit honestum.
Ergo rite suum Baccho dicemus honorem
Carminibus patriis, lancesque & liba feremus.

30

Proponebantur autem præmia illis, qui sapientius super utres saltarent: deinde
Bacchi status cum carminibus in concinne ebriorum more compositis
in eius laudes patrio i'liomate singularum nationum circunferebatur circa
vineas; que res plurimum ad fertilitatem conferre putabatur, atque i'li qui
40 Asta faciebant, personas sumebant e' corticibus arborum & vini siccæ aliquan
do perungebantur, ne cognosci possent, quia multa ridicula, multa parum
decora, multa turpia & pudore plena dicebant, que sine personis dicere om
nino puduisse. deinde vineis luitratis ad altare Bacchi, vnde discesserant,
redeunter, sacras victimas in lancibus offerebant, & comburebant. Deinde
altissimis arboribus imagines quasdam modo fictiles, modo ligneas Baccho
sacras & illi similes appendebant, quas a parvitate oris dicebant oscilla, ut
longissime possent prolpicere, quia vineis conferte purabantur. His ita actis
in conuiuio, et e' conuiuio domum discedebant; que omnia proprie' su
periòtibus

præsto liberati possent, potentibus, responsum datum est solum esse remedium malorum omnium, si cum honore & pompa Deum receperissent; quod factum fuit. Ex ea re tum priuatum, tum publice lignea virilia thysis alligantes p. eum solennitatem gestabant: fuit enim phallus vocatum membrum virile. Alli phallum ideo consecratum Dionysio putarunt, quia sit autor creditus generationis. Agebant Athenienses præterea Caniphoria in honorem Dionysii, quod genus erat consuetudinis quale scribitur his verbis à Demareto in certaminibus Dionysiacis, *καὶ τὸ τοῦ Διονύσου οὐράνιον μέμβραν κατεπιδίδυτον, μεταποιηθέν τόπον ἡγεμόνα τοποποιεῖν.* *τοῦ δὲ λαζαρίνον εσταύ σωματικόν τινα.* *τοῦ δὲ λαζαρίνον εσταύ σωματικόν τινα.* per festum Dionysii diem, qui apud antiquos Athenienses agebatur, virgines agiles, que ad pubertatem accederent, cum primum canistros fertabant, qui canistri erat ex puro auro; in quibus erant fructuum omium primis impositæ, quamquam non desuerunt qui non in honorem Dionysii, sed Diana, Caniphoria instituta crediderint, cum dicerent virgines nubiles per ea sacra canistros earum rerum, quas pulchriores seu laborassent, plenos Diana consecrare solitas; atque ita significasse se prioris virtus, virginitatisque perturbas, cuperet exautorari, ut asseruit Dorotheus Sydonius, que sacra celebraabantur, ut quidam voluerunt, sub fine mensis Aprilis. fuerunt & Apaturia Dionysio consecrata, quorum initium & causa huiusmodi fuisse perhibetur. 10.
Charicle in Cæthena: cum bellum exortum esset inter Athenienses & Boeotios, Xanthius Boeotus Thymotem Atheniensem Imperatorem ad singulare certamen prouocauit, quo recusante Melanthus Messenius postea illi in id imperium successit, qui peregrinus fuit, & à Periclymene Nelei erat oriundus. His igitur singulari certamine dimicantibus quidam à tergo Xanthii nigra pelle capre inductus apparuit, tunc ille inique facere inquit cum ad singulare certamen cum socio accederet: ac dum respiciens conuertitur ab aduersario dolo evadit, cum vero Dionysius creditus sit, quem pelle capre induitum apparuisse aurumant, dies festi fuerunt in eius honorem ab Atheniensibus mense Octobri instituti. celebrabantur per hos dies Apaturia sic dicta à decipiendo; quorum diutum primus Dorpia dicebatur, quia vespertino tempore conuenirent in unum locum, qui essent eiusdem tribas, & vnde coniuvium pararent. secundum dixerunt Anarhûsim, quod eo die victimæ immolarentur; nam & Ioui tribuli, & Palladi sacrificabant, & *αἱρετον* sursum traho significat, & sacrificio, quis immolantes victimarum iugulindatum colla sursum conuerterent. Terius dies dictus fuit Cureotis, quo die iuuenes maiores ac puellæ nomina dare consueuerunt, ut in tribus ascriberentur. Alii quartum diem addiderunt, quem vocarunt Epibdam, ut scripsum reliquit Panyahiv. Celebrabantur & Ambrosia vocata, qui dies erat mense Ianuario Dionysio sacer, quem etiam mensem Lenzonem vocarunt, quia per id tempus vina in ciuitatem importari solita: ac mensem nominarunt à Dionysio, quod is præcesset torcularibus: vnde Lenus etiam dictus est. Pithœgia vero cum dolia relinquentie siebant, atque tunc omnibus presentibus Dionysi munus in honorem Dionysi impariebant, quod commune erat amicorum symposium ut scripsit Philochorus. Hec eadem cum à Romanis celebrabantur dicta sunt Brumalia, cum Brumus dictus sit Bacchus. fuerunt & Alscolia dicta apud Athenienses, quæ ita siebant, ut ait Zezel in commentariis in Hesiodum; *οὐντοι τοις ἀνθρώποις αἴσχος*.

Q. q 40.

Mythologiae

E terra ad superos, igne crémante, Deos.

Multa huius Dei sacrificia multis in locis celebrabantur, quæ & nominibus
& ritibus & temporibus differebant: atque primi mortaliū Phœnices Bac-
chi lacra instituerunt, quæ postea Orpheus in Græciam ad Thebanos detu-
lit, in quibus laniatus fuit. Agebatur dies fellus apud Athenienses, quo
die Liberi patris cultum à Pegaso Eleutherienis ex oraculo Delphico acce-
perunt, quæ dicebantur Oschophoria, ut ait Paul. in Atticis. Irat autem cō-
suetudo, ut ait enarrator Nicandri, ut pueri pampinos manibus gestæ tri-
butim è sacro Dionylii templo in facellum Palladis cognomento Scirrhadi
10 cum precibus decurrerent. Celebrabantur & Trieterica in eius honorem,
quia tertio anno ab Indica navigatione revertisser, quæ agebantur per biu-
mam, ut ait Ouid. in primo Fast.

Sacra corymbiferi celebrabat Græcia Bacchi,

Tertis quæ solito tempore biuma referit.

Morum sacrificiorum & tempus, & instrumenta, & habitum Baccharum de-
monstravit idem poeta lib. 6. Metamorph.

Tempus erat, quo sacra solent trieterica Bacchi

Sithonix celebrare natus, nox conscientia sacri.

Nocte sonat Rhodope tinnitibus æris acuti.

20 Nocte sua est egressa domo Regina & Deiq;

Ritibus instruitur, furialisq; accipit arma.

Vite caput regitur: lateri certuina sinistro.

Vellera dependent, humero leuis incubat hasta.

Nam his armis institutis cum vociferatione discurrentes crinis passis di-
uinare, ac res suetas praedicere credebantur. Epilenæ sacrificia, & certamē,
& cantilenæ vocabantur, quæ siebant vindemias tempore cum torculari ex-
primendis vuis esset inuentum apud Acharnæs, ut ait enarrator Arislo-
phanis. Nam certabant inter calcandas vuas, quis citius plus mulli expri-
meret, & Bacchi laudes canebant inter calcandas, rogabantq; ut quam suau-
issima multa defuerent: cum agerentur hæc in agris, Dionyssia ibi sumpi-
ci nomine dicebantur. Celebrabantur Lenæ præterea in civitate Athenae-
rum ineunte vere, quo tempore vina de face eximebantur, tributaque ser-
bantur ab externis: quod certamen erat bibentium plerunq;, Bacchuniq;
laetitia autorem canentium, cuiusmodi carmina sunt illa Euripidis in Bac-
chis;

Ter wauilens agmina rora spissit;

Et deinceps cœcta, ut Vix non fuit;

ut Zæte Tymnis vix adspicere soi.

Oblitionem palmitem malo dedit.

Si vina tollas, & Venus statim perit,

40 Nec dulce quidquam restat hinc mortalibus.

Fuerunt & Phallica in Dionyssi honorem instituta, quæ apud Athenienses
agebatur, apud quos primus Pegasus ille Eleutherienis Bacchi cultum in-
stituit: in quibus cantabant quemadmodum Deus hic morbo Athenienses
liberavit, & quemadmodum multorum bonorum autor mortalibus extice-
rit. Fama est enim quod Pegaso imagines Dionyssi ex Eleutheri civitate
Bœotia in Atticam regionem portante Athenienses Deum neglexerit; neq;
ut mos erat, cum pompa acceperunt: quare Deus indignatus pudenda ho-
minum morbo infestauit, qui erat illis grauissimus, tunc eis ab oraculo, quo
pacto

Indica expeditione redeuntem humaniter accepissent, illum egregie colere,
cingulaq; & hinnorum peiles circa pectus habere, ut idem in his ait;

αρχετρίσαντος φόλων μητρά, τιμῆς Βάκχος
Ιστούσιον απόλαυσιν διαφέρειν.
Χρήστος διάστασις λαζαρίδης ζεύκεατος,
Σύρατος αρχετρίσαντος θεούς βακτέριος.
τοῦ Βάκχου θεούτης.

Et Cameritarum genus ingens, Bacchus ab India
Hospitio rediens quibus est acceptus, ut illi
Lenarum statuere chorū, que cingula, & vna
Damarum pelles posuerunt pectora circum.
Euoē Bacche trementes.

10

Nam Lenae vocate sunt Nymphæ, que tortularibus præferant, ut fontibus
Naiades. Celebrabantur autem Bacchi sacrificia cum tripudiis, quare Dio-
nysius vocatus est *τριποδος θεος*, sive tripudii Deus, ut ait Lycophron;

τριποδος θεος, οτι οιδηνεις γενετη.

Deus tripudii, Phigaleus, Phausterius.

Nam *τριποδος* tripudiare significat: qui idem dictus est Phigaleus, quod in
Arcadia coleretur; & Phausterius, quia lampades & lumina adhiberentur
in huius sacrificiis. Fuit hic Deus in numerum Deorum reliquorum rela- 20
tus ob ea, que in genus humanum contulit beneficia, ob res præclaræ gestas,
ob discordias & contentiones a se compositas, ob ciuitates extrectas, ob le-
ges, quas dedit ciuitatibus; ut testatur Horat. lib. 1. Epist.

Romulus, & Liber pater, & cum Castore Pollux,
Post ingentia facta Deorum in templo recepti,
Dum terras, hominumq; colunt genus, alpera bella
Componunt; agros assignant, oppida condunt.

Agebantur huius Dei sacra a mulieribus, ut diximus, quod illas habuisset
focias in Indica expeditione; que dictæ sunt Bacchus ab insanis clamoribus:
currebant enim cum tredicib; & funeralibus accensis per noctem, quibus vteban-
tur in illis sacrificiis, at quo crinibus passis ita clamabant currentes; eu, hz,
que voces sunt bene ac feliciter precantiū. His postea vocibus in unum co-
positis Euhreus Bacchus vocari cepit; deinde Euhyius sive bonus filius, qd
cum gigantes bellum Ioui intulissent in leonem versus. unum eorum prior
laniauerit ac discerpserit. Ea re præclaræ gestæ Jupiter Igatus dicitur Dio-
nysius Bonum filium vocasse. Lucianus in Dea Syria Olirim, sive Dionysiu
apud Byblos Aegypti populos mortuum & humatum fuisse scribit, & anni-
uersarios luctus, ritusq; lacrorum in eius honorem institutos. Atqui quod
& ipse & Herc. Eandem patriam haberent diximus, & iisidet propè armis
vterentur, & quod pariter combulti sunt; quod etiam declarauit ipse Sido- 40
nius Antipater in his carminibus;

Ἄριστος ήτε Τελαι ποιητής τούτοις, οὐδελαβός Εὐλετός.

Νεόβριος, λαυρέος κανθάρος δι, πατέρας.

Ἄργειος διπτέρη ποιητής τούτοις, τούτος οι πάντες

ἄλτειος οί πάντες τούτοις, οί πάντες δημόσιοι τρόποι.

Amborumq; columnæ: atq; arma simillima vtricq;

Cymbala clamori: pellem & vterq; tulit.

Et granis ambobus Iuno Dea: auiuit vterq;

E terra

30

Mythologiae

- Qui rubrum coluere fratrum genus inde virorum.
Qui primi spreueri matris ventos, minasq;.
Primi sunt aucti merces committite ponto.
Et coeli cursus seruare, & sydera mundi.
- Fertur hic Deus primus omnium mortalium depresso ad folidam quæq; ho-
minum animos ad Deorum cultum erexit, ut testatur in his Oui. libro 3.
Fact.
- Ante tuos ortus aræ sine honore fuerunt
Liber, & in gelidis herba reperta focis.
Te memorant Gange, totoq; Oriente subacto
Primitias magno se posuisse Ioui.
Cinnam tu primus, captiuasq; thura dedisti.
- Hunc Denuo, quem superius semper iuuenem è sententia nonnullorum scri-
ptorum diximus, Elienes baibatulum esse crediderunt, vt ait Paus. in prio-
ribus Eliacis : Qui cum cornutus eriam fingeretur, ad huius imitationem
Mimallones cornua suis capitibus alligare consuerunt, ut ait Isacius: ac neq;
solum cornutus, sed et cautino capite ab antiquis fingebaratur, ut idem testa-
tur. Fuit & diuinationum Deus creditus Dionysius, ut in his testatur Euri.
- in Bacchis;
- Deusq; vates est: furor nam Bacchicus
Vim vaticinandi rite plurimam tenet.
- Coronabantur hedera quicunq; Libero patri erant initiaturi, ut significa-
uit Euripides in Bacchis, ut alii crediderunt, quia parvus Dionysius in cunis
illa arbore fuit occultatus, ut vero alii, quia racemos voarum initiatur, vel
quia semper sit viridis & iuuenis, qualis Deus ipse fingebaratur, vel quia cum
frigida sit arbor natura, ob insitum frigus adiumento sit aduersus ebrietatem.
Alii ad imitationem Bacchi id factum crediderunt, quod ille cum esset puer
- hedera & lauro coronatus incederet, ut ait Hom. in hymnis;
- Tempora cinguntur Bacchis forentibus illis.
- Erat enim legibus sacrificiorum sanctum, ut coronarentur hedera quicunq;
Baccho initiantur, ut ait Dionyl. in Cosmographia;
- Concites agunt, ut lex, Baccho sacra tempora ramis
Deuinctæ nigris hedera, ac pallente corymbo
Nocturnæ; clamorisq; ingens consurgit ad auras.
- Consueverunt Camarites, quæ natio eis Indiæ finitima, cum Bacchum ab
Indica

Mythologiarum

minibus carere passi sunt. Quae fuerit harum Nymphae natura facile declarat sacrificiorum genos, quae illis offerebantur: nam sicuti Diis celestibus ignem in sacris, & figuras, & lumina, & multa ad visum spectantia adhuc fuerunt; sic ut aeris numinibus musicos concutus, & odores, qui suam aeris inficerent; sic in terrestrium & marinorum sacris, siue praetectorum decorum aquis, illa addita sunt, quae ad guttum pertinerent, & quae silent solidata: quippe cum illa crasis naturam significarent, ut dictum est. Omnia vero Deorum, ut summatis dicamus, qualis erat natura, tales & loci, & sacrificia, & ceremoniae dicabantur, ex quibus facile possent cognosci. at de Nymphis facias, nunc de Baccho dicamus.

De Baccho.

Cap. XIII.

Bacchus, quem Dionysium etiam vocarunt, e quibus parentibus ortus sit, diuerx fuerunt antiquorum poetatum opiniones. nam Orpheus in hymno in Dionysium Semeles illum filium dixit, & apud mare natum hoc paxio,

20

Aapo dionysos Zeplines ipsiusdicitur.

Micromus dicit quod est apud bacchum exppositus.

Te Dionysus pater canimus Semeleis proles,

Quem videre maris ventosi ad litora primum.

Idem postea poeta in alio hymno Iouis & eiusdem Semeles filium inquit;

Aapo dionysos Zeplines ipsiusdicitur adhuc.

Plato ergo Zeplines ipsiusdicitur adhuc.

Comptum hedera canimus Dionysum multa frementem;

Et Iouis & Semeles claram de sanguine prolem.

Fuit autem mortalis Semele, & Cadmi filia, ut ait Euripides in Bacchis;

Eos aucti magis raro dicitur adhuc.

Dionysos, & Ioue certe & addidit ipse.

Zeplines Aegyptius dicit quod ipse xviij.

Accesso Thebas Bacchus est Saturnio

Natus Ioue & Semele puella, filia

Cadmi edidit me olim ferenti fulmina.

30

Fabulantur poetæ Iouem Semeles prestantissima forma captum, illam aliquando compressisse; quod cum grauitate ferret Iuno, pellicumque numerus in dies cresceret, dicitur e caelo descendisse, seque in annum mutante, ac persuasisse Semele ut Iouem per Stygiam paludem iurare compelleret, quod is esset sibi munus, quod vellet, concessurus. forte enim pulcherrimum spectaculum, si Iupiter cum maiestate ad eam accessisset, dicebat; eamque tum demum se a Ioue compressam fuisse posse gloriari. cum igitur iurasset Iupiter se concessurum sine nomine quidquid peteret, illa petivit ut talis ad se adiret, qualis ad Iunonem accedere solebat. Verum cum ipsa esset mortalis, vim fulminis sustinere non potuit, quare continuo, ut dicitur, in cinerem est conuersa. Id explicauit ita Ouidius in lib. 3. Metamorph.

rogat illi Iouem sine nomine munus.

Cui Deus eligere ait; nullam patiere repulsam;

Quoque magis credas; Stygius quoque consciente sunt;

Numuna torrentis; timor, & Deus ille Deorum est.

Lxxii

Mythologiæ

Præmis' laetiuntur, cœptaque dñe' p'p'.

Qui aris' d'vata' Cœptaque dñe' p'p'.

Brevis' d'c' p'p' n'li' d'c' p'p'.

D'c' p'p' d'c' p'p' d'c' p'p'.

Ad Nili' ripas habitat clarrisima gens, qui

Humanæ vite flauerunt iura priores.

Qui primi segnem sulcarunt vomere terram;

Qui primi recta sparserunt semina fulcis.

Qui primi cœlum sunt certo limite meni,

Obliquosque animo solis cinxere meatus.

10

Atque Tibullus in libro Elegiarum primo ita' eius inuenta percurrit;

Primus aratra manu folerti fecit Osiris.

Et teneram ferro sollicitauit humum.

Primus inexperiz commisit semina terra.

Pomaque non notis legit ab arboribus.

Hic docuit teneram palis adiungere vitem.

Hic viridem dura cadere falce comam.

Illi iucundos primum matura sapores

Expressa incultis vua dedit pedibus.

20 Nam & Euripides in Bacchis omnium prope eorum quæ humano generi inuenta fuerunt, utilissimum vinum putauit, cum obliuionem omnium malorum, & somni autorem, & tristitiae solacium Bacchum inuenisse dicat, ut ex his patet;

Εργασίαι πάντα τέλη, κακούς γενεῖσθαι
Θεοντι, οὐ πάντα τέλασταίσθαι θρησκεία
Δύναται, έπειτα πάντας δύναται ίσται,
Σαντοτι, Αΐδης τούς κακούς πάντας
Δίδυμος, μή τι άλλο φέρεινται πάντας.
Semele fatus.

30

Potum racemi repperit, mortalibus

Ac protulit, mortoris & ille nubila

Fugat repletis vinez liquoribus,

Somnusque fit mali diebus singulis

Obliuio; nec pharmacum malo aptius.

Cum vinum igitur utile inuentum mortalibus Dionysius excogitasset, mos fuit apud antiquos ut Bacchi datoris luxuriaz, quem Bonum demonem appellabant, poculum extrellum post cenam remotis mensis circumferretur: quod boni demonis dicebant, quia bonus deus Dionysius illud invenisset, vel quia cum moderatione sumptus utilis sit & bonus potus; de quo ita meminit Atillophanes in Equitibus;

Μόνον διατρέψει τον άστερον ταπετον.

Non per Iouem potum boni sed demonis.

Memoriz prodidit Lucianus in dialogo Iunonis & Iouis Icarium exsum fuisse apud Indos, quia cum palmitem, & vini faciendi rationem a Baccho didicisset, creditus est primum ab Indis venenum in conuicio exhibuisse: nam Indi vino primum gustato in insaniam sunt conuersi, ut ait idem in Nigrino. Atque Plutarchus etiam in eo dialogo, in quo disquisitur ignis ne aqua sit utilior, vitem ex India in Græciam primum portaram fuisse tellatur,

Fuerant qui dixerint malum & remos, & autemnam in serpentes fuisse versos, ut scriptit Demarchus in certaminibus Dionysiacis. Ipse vero Diony-
sus leo factus ita omnes nautas, prater ipsum gubernatorem, in fugam ver-
tit, ut in delphinos versi, in mare statim desiliuerint. At non semel tantum
hoc accidisse dicitur, ut cum nauigaret vites & hederæ in navibus repente
sint exortæ, multaque alia plantarum sibi consecrarum genera: quippe cū
nata sint etiam cum, cum puer à Nymphis in Eubœam traiiceretur, ut nos
luisimus in libro quarto Venationum his carminibus;

Cum medii nauis sulcaret tergora ponti,

Atque ab utroque pari distarent litore tractu,

Serpere coepérunt hederæ tabulata virentes,

Et similax, spiumque comis fronde scire adulcis.

10

Fabulati sunt præterea Bacchum triennium apud Proserpinam dormiuisse,
deinde excitatum choreis induluisse cum Nymphis, ut ait Orpheus in hoc
hymno;

Kαρποῖς καλία Βάκχη, χέισσε Διόνυστε

Εύρησεν εὐδαίμονα θεα τούφαι τοντα παντας,

Ιε πρὸ περιπήτην λαπίτες δέματαν ιώνες

καρποῖς τριπλάκη χρόνια, βαυχάνεις ἀντέτην.

αντέτην οὐαλ τούτο τριπλάκη μάλιστα καρποῖς,

αὶ διατετράγωνοι τούτοις αντέτην οὐαλινοί.

20

Terrestrem canimus Dionysum, & numina Bacchi,

Cum Nymphis expperrectum, quibus est coma pulchra.

Qui prope Persephonen sacris penetralibus olim

Dormiuit Bacchi tempus tres segniter annos.

Vt tribus exactis conuiua lata nouantur,

Ille suis repetit mox cum nutribus hymnum.

Hunc eundem Deum *Suspirans*, siue legislatorē idem poeta appellauit, quia
cum ab Indica expeditione in patriam post triennium reuertisset, domesti-
corum, & eorum, quibus regnum commiserat, perfidiam expertus, elatos iā
sceleratorum animos insolentia legum infregit, hostesque profligauit, & res
Imperii in meliorem statum, quam antea fuerant, perduxit. fuit Diony-
sus etiam *Ostis* vocatus ab Aegyptiis, ut testatur Herodotus in Euterpe;
Διόνυσος γένεται τοῦτο αὐτῷ τοιαῦτα λέγεται οὐαλινοί τοιαῦτα, ταῦτα διόνυσος τοιαῦτα, ταῦτα διόνυσος τοιαῦτα. Deos autem ipsos non *καὶ* omnes colunt Aegyptiis,
præter *Iridem* & *Ostis*, quem Dionysium esse inquiunt. sicut ei Bacchum
in eo bello, quod aduersus Iouem Titanes gesserunt, fuisse ab illis discer-
ptum, cuius cor palpitans ad Iouem Pallas deculit, ut ait Isaeius his ver-
bis; *Διόνυσος γένεται τοιαῦτα λέγεται, τοιαῦτα καὶ προφῆται οὐαλινοί τοιαῦτα, ταῦτα διόνυσος τοιαῦτα, ταῦτα διόνυσος τοιαῦτα.* Dionysium enim
illum, qui & Zagreus, aut Sebasis fuit vocatus, Iouis & Proserpinæ filium
Titans membratim discerpere, cuius cor adhuc palpitans attulit. hic cum
sepultus fuisse, reuixisse fertur integer. hic Dionysius, qui & Ostis voca-
tus fuit, multa humano generi utilia excogitauit, ut dictu est: primus enim
coendariorum agrorum rationem Aegyptios docuit, ut testatur Dionysius in
libro de Situ orbis in his;

τοῦτο προφῆταις διηγεῖται τοιαῦτα, ταῦτα διόνυσος τοιαῦτα,

ταῦτα διόνυσος τοιαῦτα λέγεται.

30

Mythologiae

mass hominibus peruias oras ex parte Orientis penetrasset; de quibus columnis ita scriptit Dionytius in Situ orbis;

B' d' a' r' e' s' t' o' l' a' u' d' b' e' r' i' n' i' s' t' e' r' e'

R' e' l' a' s' c' o' m' p' a' r' i' t' e' n' o' p' a' j' i' n' d' e' s' a' n' s' ,

T' a' l' a' u' d' c' t' i' n' e' r' e' s' t' e' r' e' p' a' r' e' ,

A' n' t' e' r' e' s' t' e' r' e'

Hec & Thebani Dionysi terra columnas

Monstrat ad Oceanum, atque extremi littora ponti:

Montibus Indorum, quā vasto gurgite Ganges

10 In mare se voluit, Nysam impellit & vndam.

Testatur & Sidonius Antipater in eo carmine columnas à Baccho in Oriente, ut in Occidente ab Hercule fuisse positas, cum inquit;

A' n' q' u' d' t' u' l' a' u' q' u' n' t' i' f' i' t' e' r' e' ,

Arma eadē ambo bus, sunt termini utriusque columnæ.

Quod autem eō arma intulerit Dionytius, vniuersamque Indiam debellauerit, & tribes orientis subegerit, ita inquit idem Dionytius;

A' n' r' i' s' t' , t' u' l' a' u' q' u' n' t' i' f' i' t' e' r' e' ,

d' a' n' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e'

Vt genus Indorum nigrorum Marte feroci

20 Perdomuit, montes Emodos scandit.

Ac neque per Indiam solum, è qua post triennium rediit, sed mox per Libyam & Hispanias peruagatus est, mulieresque choreis & saltationibus indulgentes multas in castris habuit, ob quas non minus quam ob armorum, reique militaris scientiam fuit celeber. Hic ubi Nysam florentissimam civitatem in India condidisset apud Indum fluuum, ac postea in Diam insulam rebus Indicis compositis traxecisset, Ariadnam duxit. Hic Deus cum aliquando in Naxum nauigare iuberet nautas, atque hi in alios locos illum asportarent, repente hederz per temnos serpebant, ac nauis nulla vi remoru loco dimoueri poterat. At Homerus in hymno quodam in Bacchum à pi-

30 ratis Tyrrhenis illum caput fuisse scribit cum in littore maris peruagaretur. illi hunc filium Regis alicuius rati eum ligare vulerunt, sed cum a gubernatore reprehenderentur, illum minime audientes & obiurgantes præterea vela incandescentia ventis tetenderunt, cum vero;

A' n' n' p' i' r' e' p' i' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e'

d' i' n' e' n' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e'

A' n' p' i' r' e' s' t' e' r' e'

A' n' n' d' e' p' i' r' e' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e'

A' n' n' d' e' p' i' r' e' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e'

B' e' t' r' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e'

A' n' n' d' e' p' i' r' e' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e'

B' e' t' r' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e' s' t' e' r' e'

Dulcia per nauim scatuerunt vina repente,

Mirus odor quorum surgebat, pallida membra

Concussit nautis timor, & reverentia diuum.

Hinc illinc velo in summo concernitur altè

Vinea, que multos fudit frondosa racemos

Pendentes, hederz malum texere corymbis,

Frondibus & nigris, scalmis habuere coronas.

Fuerunt

Et Ouidius libro primo de Arte;

Iam Deus in curvo, quem summum texerat vix,

Tigribus adiunctis aurea lora dabant.

Confuevit & pro sceptro thyrum gestare, quæ halta erat frondibus vitium
aut hedera aliquando suauiter ornata: & cerui pelle, quam nebrida vocabat
ut scripsit Euripides in Bacchis;

προτελεῖ δὲ δόλες τύχει πονὸς οὐδέλειται

Αγαθίασσα, οὐδὲν διάφορο χρώμα,

Σύμποτε διάφορο χρώμα μετεπέστη,

Thebasq; primas urbem adiui Greciz.

Ibi tremuiq; pelle sumpta nebride.

Hederaq; thyrum tradidit illo tempore.

Nam hedera, & similax, & abies, & quercus erant arbores Baccho sacris, qui
bus Thyades vtebantur in sacris, ut est in his;

τετράτης θεοὶ εραστοί

Σιγαλία, Βρότη, Αιγαίας αἰγαίου ποταμοῦ

Hedera dederunt hæc coronas crinibus,

Quercusq; milacisq; onusq; floribus.

& illud;

Ιερεῖς τρόποι θεοῖς,

Τερπεῖς θεοῖς ετεροῖς

Βρότη Βρότη χλωροῖς.

Ταύταις καλλιέργεια

καὶ αποδεκτοῖς θεοῖς

Εἰς Αἴτην καλλιέργεια.

οἱ Semeles attlices Thebz

coronemini hedera.

cingite cingite vitenti

Smilaci fructifera:

atq; bacchemini quercus,

sive abiegnis cinctæ ramis.

Huius Dei sacerdotes stemox plerunque fuerunt, quæ nunc ab insanis Mae-
nades, nunc ab impetu & furore Thyades, vel à Thya quæ prima sacra Bac-
chii instituit: nunc ab intemperantia, morumque prauitate Bacche voca-
bantur. Dictæ sunt & Mimallones, quia Dionyshum imitantur: nam in
montibus plerunque versantes leones manibus secum adducebant, aliasque
feras: deinde iis crudis vescebantur, terramq; ferulis persecutientes, aut sa-
xa cum litarent, vinum, vel lac, vel mel scatere faciebant: anguesque ha-
bebant comis implicitos. Huius Dei Satyros, & Silenos, & Lenas, & nym-
phas, & Naiades, & Tityros, sacerdotes fuissent, inquit Strabo libro 10. Dio-
nysh res gentes conscriptis Diodorus libro quinto historiarum, & Grosius
primo. fama est hunc in Nysa Arabia felicis ciuitate imperasse, multaq; hu-
mano generi utilia inuenisse; nam preter vinum & mellis conficiendi ra-
tionem, sacrificiorum ritus quoque inuenire dicitur, ut scripsit Ovid. in ter-
tio Faistorum;

Ante tuos ortos argæ sine honore iacebant

Liber, & in gelidis herba reperta foecis.

Cum hic de omnibus nationibus benemereti studeres, orbemque terrarum
illa, quæ sciebat, docendo peragraret, Mercurium Trismegistum vxori con-
sultorem, ac Herculem Aegypti praesidem reliquissim dicitur: Prometheusq;
primum ab Hercule locum dedit. mox Būfride Phœnicie, Antro Libyz
praefectis, ipse coacto ex agricolis mulieribusq; exercitu ad Indos, & inti-
ma Afiz loca penetravit. Deinde Indis, qui illum aspernabantur, & vni-
uersis Orientis regionibus subiugatis ad primum Oceanum littus in montibus
Indiæ non procul à Gange fluuiò columnas duas erexit, tanquam ad vlti-

Pp mas

Mythologiae

His persimilia sunt illa miracula que puer fecisse dicitur **Dionysius**, que nos ita in libro **Venationum** quarto expressimus;

Has inter ferulam ludendo forte cecidit.

Et ferro lapides iectu percussit eodeni;

Exiluit dulcis vini de valnere tinus.

Hinc lacerauit ouis frustatum viscera tabo

Inficiente solum, canis albentia fetis

Membraq; iecit humi, rursus, mirabile dictu,

Divisae pecudis coierunt membra repente,

Et virides herbas decerpit pabuia nota.

Iam vaga per vastas penetrarat plurima terras

Fama Dei, qui multa viris monstrabat, & urbes

Errando virtute sua compleuerat omnes.

Fabulatur præterea Bacchum, ubi illum Juno persequeretur, labore fessum

itinoris se quieti sub arborem quandam dedisse: atque Amphibœnam (id n.

Viperæ utrinq; caput habenti nomen est, ut ait **Nicander** in **Theriaca**) cuius

tibiam momordisse: tum excitatum Dionysium illam palmite vitis, qui

forte propinquus adiacebat, occidisse. Nam, ut sensit Demetrius Chlorus, id

animal, neq; ligno, neq; villa se alia, nisi ligno vitis, facile pot interfici. Itus

20 illi contigisse aiunt, post vitam inuentam cum furore a Iunone iniecto per-

citus orbem terrarum peragraret, cum igitur in Aegyptu & in syriam per-

usgaretur, illum primus omnium Proteus Rex Aegyptiorum fertur hospi-

tio accepisse, mox ad Cybellam Phrygię vibem protectus, & a Rhea expia-

tus stola ab ea sumpta ceremonias Cybeles edocetus per Thraciam ad Indos

contendit. Tum Lycurgus Rex Edonorum, qui iuxta Iunium Sitymonem

habitabant, illum contumeliis affecit, cui Dionysius, cum evasisset, furorem

iniecit: nam cum pampinos vitiumq; germin se credere putaret, Dryantis

fili i crura obsecnauit, atq; cum extremas quoque sui corporis partes ab-

scidisset, resipuit denique, atque ex oraculi responso ab Edonis ob sterilita-

tem agrorum in vincula coniectus ab equis denique pro Dionysii volunta-

te lanatus fuit; ut scripsit Apollod.lib.3. Dicebantur Cobali demones im-

mmites & inhumani quidam, & Satyri, & Bacche, & Sileni ipsum comitari cū

cymbalis & strepitu quounque incederet, qui in curru a lynceibus traxo

vehebatur, ut ait Ovid.lib.4. Metamorph.

Tu biungum pictis insignia frenis

Colla premis lyncum: Bacche, Satyri, sequuntur,

Quiq; senes ferula titubantes ebrios attus

Sultinet.

Circa hunc lynes, & tigres, & pantheræ esse consueverunt, ut ait idem poe-

ta in lib. tertio;

Ipse racemiferis frontem circundatus vnis

Pampineis agitat velatam frondibus baftam.

Quem circa tigres, simulacraq; inania lyncum,

Pictarumq; iacent fera corpora pantherarum.

Nam & Virg.libro sexto hunc inquit in curru a tigribus traxo vehi solitus,

& pro habenis, lorisq; teneris pampinis uti, ut patet ex his;

Nec qui pampinus vixor iuga flectit habenis

Liber, agens celo Nyse de vertice tigres.

Et Osii-

Orgia sprenit, & hinc soluit pro crimine pena.
Hunc hederæ texit samis & hunc texit Agave,
Autonoeq; toror.

Fabulati sunt prætereas Nymphæ illæ, ad quas educandum Dionysium Mercurius in ciuitatem Nyiam detulit, fuisse a Libero patre ob acceptum lactis & educationis beneficium in Italiam mutata, & vocatas Hyadas, ut ait Apollodorus libro 3. Atque Arati enarrator vocatas fuisse Hyadas non à pluia, ut crediderunt alii, sed à Baccho, qui vocatus est Hyes. Memorix prodidit præterea Orpheus in hymno in Misere Bacchum eundem matrem ac somnam fuisse creditum;

deinde agi fabiæ dñeas.

Formina masq; simul, gemina huic natura.

Sed Ouid 4. Metam. lib. hunc semper iuuenem esse contendit, cum ita scribat;

tibi enim inconsumpta iuuenta est:

Tu puer æternus, tu formosissimus alto
Conspiceris cælo.

Testatur Isacius Dionysium eundem iuuenem & senem fuisse ab antiquis exi-
flimatum. Hic Deus cum fuisset in celum aliquando a Ioue portatus, & an-
tequam Iouis semori assueretur, illum de cælo Iuno deilicere voluit, ut ce-
tus est in his Euripides in Bacchis;

deinde agi fabiæ ix. mox aspergito
fatu, ut d'Avante d'Avante adiutorio vix,
deinde agi fabiæ dñeas dñeas.
Exemit illum ex igne postquam fulminis,
Cæloq; paruum lupiter infantem tulit.
Cælo volebat Iuno eam depellere.

Cum verò aliquantulū Bacchus apud Nymphas adoleuisset, apud quas edu-
catus fuerat, mulcas res admirabiles fecille dicitur per Bacchas, ut est in
his Euripi dis carminibus;

deinde agi fabiæ x. mox aspergito
d'Avante d'Avante d'Avante d'Avante,
d'Avante d'Avante d'Avante d'Avante
d'Avante d'Avante d'Avante d'Avante.
Albiq; potus ut cupido ceperat,
Terram secantes vogibus summis statim
Riuo, habuere lactis. atq; rursus his
Fluxere melis dulcis alte riuoli è Thyrsis.

Admirabiles omnino erant res geitæ ipsarum Baccharum, quippe cum illæ
vel terram virga percutientes dictæ sunt vini riuos è terra excitasse, & mel,
& lac, & suaves liquores huiusmodi, ut est in his veribus;

deinde agi fabiæ xi. mox aspergito
d'Avante d'Avante d'Avante d'Avante,
d'Avante d'Avante d'Avante d'Avante,
Thyrsoq; capto percutit quædam petram,
Hinc lympide vnde protinus fons exilit.
Diuersberauit ut solum virga altera,
Fontem meri profudit inde mox Deus.

His

Mythologiae

Aoniasq; natus multos feliciter annos.

Id vero cum sensisset Iuno, quod Macris natum e pellice educaret, Macrim ex vniuersa Euboea relegavit, ne pellicis filius etiam in insula libi sacra educaretur; quia in Phœacum regionem profugit, atque in antro duas portas habente illum educauit, ut ait Apollon. in 4. Argon.

10

οὐτούργη μήτη θάλα, εἰς ἡρακλεῖον
οὐτούργη οὐδὲ πόλιν, τίδε δέσποτη μάκρη θάλη
καὶ πρᾶτος μακρίστη, οὐδὲ μακρίστη
ἴρηται λαμπρότερος αἰσθητοῦ πάντερ θάλη.
οὐδὲ δὲ παντοπάτη διδούσιν θάλη

20

θάληται στεγανοίσιν, φύσει καίτη.
Δίστη τούτη μάκρη τούτη καὶ λαμπρή θάλη,
τούτη μὲν θρησκευτική φύσις ηγετεῖ, οὐδὲν δέ
τούτη θελαπηρεῖσιν οὐδὲν θελαπηρεῖσιν.
τούτη δέ τοι φύσις ηγετεῖ τούτην θάλη.
πατέτη, τούτη τούτη μάκρη στεγανοίσιν θάλη.
Atque chorus sponsorum in sacro consernitur antro,
Macris Aristæ coluit quod filia: oliuum
Qui reperit, qui mella fauis liquentia pressit.
Illa sive primum Nyseia pignora cepit
Euboicos intra fines, mellisq; liquore
Perfudit pueri primum scientia labra.
Hunc ubi Mercurius de flammis sustulit, ecce
Persensit Iuno, ac Euboea absistere iussit.
Alii huc Phœacum procul hinc habitauit in antro,
Divinitati dedit grandes cultoribus agri.

Orpheus in hymno in Hippam, illam foisse Bacchi nutricem significauit
his verbis;

30

Ιππανταίνεις Βάκχος προφέτης, διδούσις πάρεστι.
Hippam cantamus forma praeflante puellam,
Nutricem Bacchi.
Qui idem tamen in hymno in Nymphas illas Bacchi nutrices nominat, ut
sensit etiam Homerus in hymno in Dionys.

ἴτη προτίθεται πάρεστι παρα πατέτη μάκρη

Διέπονται λαμπροί, τούτη μάκρη μάκρη.

Pulchritudinem Nymphæ quem Rege à patre receptum

Nutriuere suis capientes rite sub antro.

Oui. l. b. 3. Metam. primum à materterā Ino educatum scribit, deinde Nymphae datum fuisse in his;

40

Furtim illum primis Ino materterā cunis
Educat, inde datum Nymphae Nyseides antris
Occluere suis, lactiāq; alimenta dedere:

Oppianus in Cynegeticis Ino, Autonoen, Agauen scribit fuisse Dionysi
nutrices, cuius sententiam nos in libris nostrarum Venationum ita expref-
simus;

huic prebuit Ino
Vbera, formidans magnam Iouis altitonantis
Vxorem, pariterq; timens huc Penthea Regem,
Penthea Echionium, qui patria sacra profanua

Orgia

άχελον δύεται

νέαντι, λευκόποιοι οίραι.

Σε πόλη ταύτων ναγάς

τὸ αστερόποιο θάλασσα.

Acheloi filia

Verenda pura virgo Dirce

Tu enim tuis fontibus

Iouis cepisti infantulum.

Memorix prodidit Lucianus in Dialogis Deorum Dionysium statim natū
fuisse deportatum à mercurio in Nysam Arabie urbem Aegypto finitiam
ad Nymphas educandum. At Orpheus in hymnis illum educatum fuisse in
Aegypto significauit in his;

αἰώνιον μετέλεων σύνθετον θεοῖς τελεῖσθαι.

Flumen ad Aegypti vna cum nutritibus ipsis.

10

Alii Hyadas fuisse Bacchi nutrices putarunt, vt ait in lib. 2. de Diis Apol-
lodorus Cyrenaicus, & sait. lib. 5. Ouid. in his;

Ora micant Tauri septem radiantia flammis,

Nauita quas Hyadas Graius ab imbre vocat,

Pars Bacchum nutritie putat: pars credidit esse

Tethyos has neptes, Oceaniq; senis.

Paul. scribit in Achaeis, fuisse sermonem Patrenium quod Bacchus fuerit
apud se educatus intra Messeniam oppidū. quodq; Panum infidius prop̄ fue-
rit circumuentus. at Sidonius Antipater hunc, sicut Herculem, Thebanum
fuisse memorat in his carminibus;

λαρυγνούς τετράδια, καὶ ἀρπάζει τηγανίστα,

καὶ φέρει τηγανίστα, οὐδὲ πρόδοσι.

Ambo Thebani, metuendiq; hostibus ambo.

Et Iouis: hic Thyrso, hic terribilis ropalo est.

Lucianus in concilio Deorum & Bacchum fuisse Thebanum inquit, & ma-
trem eius Syrophenicem. Verum hæc locorum nutritumq; differentia inde
exorta est, quod varii fuerunt Bacchi; de quibus ita scripit Cicero in tertio
libro de Natura Deorum; Dionyios multos habemus; primum ē Ioue &
Proserpinæ natum: Secundum silo, qui Nysam dicitur intermisso: Ter-
tium Caprio patre, eumq; Regē Aine præfuisse dicunt; cuius Abazes sunt 30
initiata: Quartum Ioue & Luna, cui sacra Orphica putantur confici. Quin-
tum Niso natum, & Thione, & quo Trieterides constitutæ putantur. ut de
nullo horum prop̄ sit mentio à poetis, nisi de Iouis filio. Fuerunt qui dixe-
rint statim natum Dionysium fuisse à Mercurio Iouis mandato in Euboram
ad macrum Aristei hiliam portatum, quæ labra melle illi primum perunxit,
eumq; educandū cepit, quare nos ab Aristeo in Eubora educatum fuisse scri-
pimus ita in 4. lib. nostram Venationum;

Puppis ad Euboicas currens allabitur oras.

Fertur Aristeus antrum hic coluisse, virorum

Qui genus indocile, & viuentum more ferarum

Glandibus, & baccis, pomis sylvestribus, & que

Sylva ruit cultu nullius iulia coloni;

Edocuit primus teneras armenta per herbas

Paucere; & ē queru tumis pellentibus actas

Claudere apes vacuo fab cortice; primus oliuum

Exprimere ex oleo fructu, lac cogit idem.

Nutrit hic Bacchum miro deuinctus amore,

Euboicas inter Nymphas, Dryadasque puellas.

40

Aonisq;

Mythologiae

si acorum eum vocatum fuisse Dionysium scribit, quia Iupiter claudus esset
cum illum affutum femori gestaret, ut patet in his, & ab ipso loue gesum
fuisse, & femori affutum;

10

Auctis pueris ignis
Tis dioniso lumen excepit in corpore,
quod dioniso dioniso, cum exili quodam dixit
Ex dioniso a primis illi hinc natus.
natus est dioniso ex partu idem dioniso.
Ex dioniso dioniso dioniso dioniso.
Ex dioniso dioniso dioniso.

At vero Meleager non affutum fuisse femori louis arbitratus est, sed ab ipsis
Nymphis e cineribus maternis latum creptum & educatum, cum ita scribat;

20

Alioquin vix dico quod, et in tempore dioniso est natus,
Natus, omni tempore dioniso natus,
Tunc in tempore dioniso natus, natus in tempore
Mitys, dioniso natus natus.
E' cinere ut Bacchum Nymphae cepere sorores,
Membraque lauerunt fonte perennis aqua,
Iunctus amictus est Nymphis. Si forte repellas,
Natum de flammis experire Deum.

At qua sententia videtur non magnopere dissentire & carmina illa, quæ sunt
in lib. 9. Dionysiorum apud Demarchum, qui scribit Dionysium ab Horis
30 fuisse educatum, ut est in his;

40

Tis ois Cypriani dioniso natus.
Cypriani natus dioniso natus Ipsi.
Exesse illum diuino femine natum
Hoc: mox hederae crines ciuex corona.

At suauissimus Euripides in Bacchis louem ubi femori affuisse inquit his
verbis;

E, ut natus auro ut abbas quies
Ex tunc dioniso
Quid' natus es,
Et natus auro.
Apropos natus doli natus.
Cum femori igni ex immortali Iupiter
Patiens attipuit eum,
Ita ita locutus est:
Veni o Dithyrambe, meum
Masculum hunc in veterum, veni.

Fuisse vero Semelen apud Acheloum fluuium percussam fulmine, & a Di-
ce Acheloi filia suscepit Dionysium, antequam louis femori affueretur,
ita idem significavit;

A'gathos

Leta malo, nimiumque potens , perituraque amantis
Obsequio Semele , qualem Saturnia dixit ,
Te solet amplecti , Veneris cum fœdus initis ;
Da mihi te talem . corpus mortale tumulus
Non tulit aerios , domisque iugalibus arsit .

Non defuerunt tamen qui insulam causam attulerint cur Semele igne cœlesti conflagravit : quia Iupiter scilicet iratus fuerit , quod iurare per Stygiā paludem rogaretur , ac in illam fulmen contorserit . Alii flagrasse Semelem igne cœlesti inquiunt , quia cum diceretur cum Iove congressa , illa negauerit , quod indigne tulit Iupiter , & in eam fulmen iaculatus est , ut ait Eusebius in Post. Theolog. 10.

Baccus in his;

காலத்திலே குறைவாக 1000

第三部分：现代汉语词典（修订本）

His & refers adesse Diogenem Demi.

Affurus ille olim femon ut Louis fuit.

Flammis ut idem fulminis **flammatus** est.

Cum matre, quæ Iouis negauit nuptias.
Orpheus eamen in hymno quodam in Dionysium, Iouis & Proserpinæ filium

in cō vētū;

Besphantes pseudus (Linné & de Semirata)

Idem in alio hymno, quem scripsit in nomen aliis, India Aegyptiæ filium
Dionysium appellat:

2000-2001 Dr. John G. Tamm, Dept.

አዲስ አበባ ቤትታል የዚህ ስምምነት ተከተል ነው •

Isida prudenti cum dina matre, fluente ad

Argypti, Nymphae que suis nutricibus vna.
Hunc Deum bimatrem vocarunt, non quia duas haberit matres, sed quod
cum Semele mater arfisset, ex igne surreptus Iouis femori assutus fuerit, qui 30
matris munere funditus fuit. *verbi Quid*, in lib. 2. Metamorph.

Imperio frustis adhuc infama genitrix ab aliis

Eripitur : patrōis: ferer. (si fiedes dignum est)

Inservit semini, maternaq; tempora comple-

Orpheus in hymno in Sabazium Dionylium inquit à Sabazio Iouis femori
assutum fuisse; cum etamen alii Sabazium fuisse filium Bacchi inquiant, alii
Bacchum ipsum, alii alium d̄monem de quo ita scribit Orpheus;

காலை முத்திரப்பின் விடமில்லை, என்கிற நடவடிக்கை.

En Bélgica, Alemania, Francia y en la mayor parte de Europa.

Megapenthess *luteus* *luteus*

Digitized by srujanika@gmail.com

Audi magne patet Saturno nate Sabazii

**Qui Bacchum horrionum Dionysum ut aditus adiret
Eundemum Temulum frater missus esse scis;**

*Frondo sum Timo sum lemori mira arte lumen
item Diogenes ex ea pupillarum Ionis feruntur*

Vocatus mit autem Dionyhos, quia pupugerit Iouis et natus cum natus est cornutus, ut afferit Stesimbrotus, quamvis Arildodemos dicatur maluerit quia Iup. pluuiam demiserit, cum natus fuit. At Demarchus in lib. 9. Diony-